

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๒/๓๕๖๐

สวค. ๕๕
วันที่ 27 พ.ย. ๖๖
เวลา 13.๕

สวค. ๕๕	สำนักเลขาธิการรัฐมนตรี
วันที่ 27 พ.ย. ๖๖	รับที่ 11071 22
เวลา 13.๕	วันที่ 27 พ.ย. 2557 13.๐5

กระทรวงพาณิชย์

๔๔/๑๐๐ ถนนนนทบุรี ๑

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง การเจรจาขยายขอบเขตความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศ (ITA Expansion)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. มติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) เกี่ยวกับ ITA Expansion ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๖ และครั้งที่ ๔/๒๕๕๖

๓. รายการสินค้าที่อยู่ระหว่างเจรจา ITA Expansion จำนวน ๒๔๒ รายการ

๔. สรุปผลการพิจารณารายการสินค้าอ่อนไหวของไทยภายใต้ ภายใต้ ITA Expansion จากการประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ

๕. ข้อเสนอการพิจารณาปรับปรุงรายการสินค้าอ่อนไหวของไทยใน ITA Expansion จำนวน ๔๐ รายการ

๖. รายการสินค้าอ่อนไหวของประเทศสมาชิกที่มีการแจ้ง ๑๙ ประเทศ

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอ เรื่องการเจรจาขยายขอบเขตความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศ (ITA Expansion) มาให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการเข้าร่วมเจรจาขยายขอบเขตความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศ (ITA Expansion) โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเสนอเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Agreement: ITA) เกิดขึ้นในการประชุมระดับรัฐมนตรี WTO เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๓๙ โดยประเทศภาคีเริ่มแรกมี ๒๙ ประเทศ ส่วนไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกความตกลง ITA ในปี ๒๕๔๐ ปัจจุบันความตกลง ITA มีสมาชิก ๕๒ ประเทศ (นับสหภาพยุโรปเป็น ๑) ครอบคลุมการค้าสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ประมาณร้อยละ ๙๖ ของโลก สมาชิกมีพันธกรณีที่ลดภาษีสินค้า IT เป็นศูนย์ และยกเลิกค่าธรรมเนียมพิเศษต่างๆ ให้กับสมาชิก WTO ทุกประเทศ ตามหลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most Favoured Nation Treatment: MFN) ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่รวมทั้งไทยได้ลดภาษีเป็นศูนย์แล้ว ทั้งนี้ สินค้าในความตกลง ITA ประกอบด้วย เครื่อง

คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์กึ่งตัวนำ อุปกรณ์การผลิตอุปกรณ์กึ่งตัวนำ อุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม เครื่องมือและอุปกรณ์อื่นๆ สื่อบันทึกข้อมูลและซอฟต์แวร์ และอุปกรณ์ส่วนประกอบ

๑.๒ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ระหว่างการประชุมคณะกรรมการ ITA สมาชิกได้ตกลงให้มีการเจรจาขยายขอบเขตสินค้าภายใต้ความตกลง ITA (ITA Expansion) เพื่อรองรับพัฒนาการทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ โดยขณะนี้สมาชิกเข้าร่วมเจรจา ITA Expansion จำนวน ๒๗ ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น แคนาดา สวิตเซอร์แลนด์ นอร์เวย์ ไชล์แลนด์ มอนเตเนโกร แอลเบเนีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ คอสตาริกา โดมินีกัน เอลซัลวาดอร์ กัวเตมาลา โคลอมเบีย อิสราเอล ตุรกี มอริเชียส จีน จีนไทเป เกาหลีใต้ และฮ่องกง ส่วนประเทศสมาชิกอาเซียนที่เข้าร่วมการเจรจา ITA Expansion ได้แก่ ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์

๑.๓ อย่างไรก็ดี การเจรจาได้หยุดชะงัก (suspend) มาตั้งแต่พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เนื่องจากสมาชิกไม่สามารถสรุปผลการสินค้า ITA Expansion ได้ โดยสมาชิกที่มีบทบาทสำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ไม่สามารถผลักดันให้จีนปรับปรุงรายการสินค้าอ่อนไหวให้น้อยลง ดังนั้น สหรัฐอเมริกาจึงขอให้สมาชิกยุติการเจรจาไปก่อน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ มาตรา ๔(๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดว่าเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๒.๒ เนื่องจาก การเข้าร่วมเจรจาขยายขอบเขตความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศ (ITA Expansion) เป็นประเด็นระดับนโยบายที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของไทย และมีความเกี่ยวข้องกับบทบาทของไทยในเวทีการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งเพื่อแสดงถึงความต่อเนื่องของการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจแบบเสรีและเป็นธรรมที่ประเทศไทยยึดถือมาโดยตลอด จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการเข้าร่วมเจรจา ITA Expansion ต่อไป อันจะเป็นประโยชน์ในการสร้างความชัดเจนให้เกิดขึ้นแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจักได้ดำเนินการเข้าร่วมเจรจา เพื่อให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การเจรจาการเจรจา ITA Expansion ได้หยุดชะงักตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๖ เนื่องจากสมาชิกไม่สามารถหาข้อสรุปเรื่องรายการสินค้า ล่าสุด สมาชิกได้พยายามที่จะรื้อฟื้นการเจรจา ITA Expansion เพื่อให้ได้ข้อสรุปโดยเร็ว โดยกำหนดให้มีการเจรจาอีกครั้งระหว่างวันที่ ๔-๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ องค์การการค้าโลก นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้คณะรัฐมนตรีมีมติโดยเร็ว

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ รัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบกรอบการเจรจาเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ WTO เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ซึ่งครอบคลุมถึงเรื่องการเจรจา ITA Expansion

๔.๒ กระทรวงพาณิชย์เสนอเรื่อง ITA Expansion เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) รวม ๓ ครั้ง โดยที่ประชุม กนศ. ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๔

มกราคม ๒๕๕๖ มีมติ "ให้ไทยเข้าร่วมเจรจา ITA Expansion" (มติที่ประชุม กนศ. เกี่ยวกับ ITA Expansion ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๔.๓ ผู้แทนไทยประกอบด้วย ผู้แทนกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) กรมศุลกากร และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้เข้าร่วมการประชุมเจรจา ITA Expansion จำนวน ๕ ครั้ง ในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึง พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ณ WTO นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งในการประชุมทั้ง ๕ ครั้ง ไทยได้เจรจาเพื่อผลักดันรายการสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ที่ไทยมีความอ่อนไหวสูง ที่คาดว่าจะผลกระทบต่ออุตสาหกรรม และสินค้าที่ไม่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม IT ของไทยออกไปจากรายการสินค้าที่จะรวมอยู่ในการเจรจา ITA Expansion โดยในการประชุมครั้งล่าสุด (๑๑-๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖) รายการสินค้าที่เจรจาเหลือจำนวนทั้งสิ้น ๒๔๘ รายการ ประกอบด้วยสินค้าที่สามารถระบุพิกัดได้ (Attachment A) จำนวน ๒๔๒ รายการ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) และสินค้าที่ไม่สามารถระบุพิกัดได้ (Attachment B) จำนวน ๖ รายการ โดยสินค้าที่อยู่ระหว่างการเจรจาประกอบด้วยวัตถุดิบ เครื่องจักร ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของเครื่องจักรเพื่อใช้ในการผลิตสินค้า IT และสินค้าสำเร็จรูป

๔.๔ นอกจากนี้ ประธานผู้แทนการค้าไทยในขณะนั้น (ดร. โอฬาร ไชยประวัติ) ได้จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในระดับบริษัททุกภาคส่วน เพื่อพิจารณารายการสินค้าอ่อนไหวของไทยรวม ๖ ครั้ง ในช่วงเดือนกันยายน ถึง พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เพื่อหาท่าทีต่อสินค้าที่ไทยมีความอ่อนไหวในรายการที่มีการเจรจาภายใต้ ITA Expansion โดยมีการปรับปรุงรายการสินค้าอ่อนไหวของไทยจากเดิม ๖๗ รายการ เหลือจำนวน ๕๑ รายการ และตัดรายการสินค้าที่ไม่เกี่ยวข้องกับสินค้า IT ออกไปจำนวนมาก เพื่อพยายามลดผลกระทบต่อภาคเอกชน ดังนั้น สินค้าที่เหลืออยู่จึงไม่น่ามีผลกระทบต่อผู้ประกอบการภายในประเทศ แต่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ผลิตที่ต้องการนำเข้าสินค้าใน ITA Expansion เพื่อผลิตและส่งออก (สรุปผลการพิจารณารายการสินค้าอ่อนไหวของไทยตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๔.๕ จากการประชุมเจรจา ITA Expansion ครั้งหลังสุด (๑๑-๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖) สมาชิกที่เข้าร่วมเจรจาได้ถอนสินค้าจาก Attachment A ออก ๑๔ รายการ ซึ่งตรงกับสินค้าอ่อนไหวของไทย ๑๑ รายการ ทำให้ไทยมีสินค้าอ่อนไหวในขณะนี้จำนวน ๔๐ รายการ (ลดลงจากเดิม ๕๑ รายการ) โดยแบ่งเป็นสินค้า removal (ขอลงออกจากการยกเลิกภาษี) ๓ รายการ, สินค้า ex-out (เปิดตลาดบางส่วนจากระดับ HS ๖ หลัก) ๒ รายการ และสินค้า staging (มีระยะเวลาในการยกเลิกภาษี) ๓๕ รายการ (ข้อเสนอการพิจารณาปรับปรุงรายการสินค้าอ่อนไหวของไทยใน ITA Expansion จำนวน ๔๐ รายการ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๔.๖ จีนได้ปรับลดรายการสินค้าอ่อนไหวเหลือจำนวน ๑๓๔ รายการ จีนจึงเป็นประเทศที่มีสินค้าอ่อนไหวมากที่สุด ทำให้ประเทศที่มีบทบาทสำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ขอยุติการเจรจาจนกว่าจีนจะปรับปรุงท่าทีให้เป็นที่ยอมรับได้อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับประเทศอื่นๆ ที่มีสินค้าอ่อนไหวอยู่ในอันดับต้น ได้แก่ เอลซัลวาดอร์ (๕๕ รายการ) โดมินีกัน (๓๘ รายการ) และ ตุรกี (๓๔ รายการ) ส่วนประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีรายการสินค้าอ่อนไหว ได้แก่ ฟิลิปปินส์ (๓๓ รายการ) มาเลเซีย (๓๒ รายการ) ขณะที่สิงคโปร์ไม่มีสินค้าอ่อนไหว ส่วนไทยมีสินค้าอ่อนไหวมากที่สุด (๔๐ รายการ) ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนที่เข้าร่วมเจรจา (รายการสินค้าอ่อนไหวของประเทศสมาชิกที่มีการแจ้ง ๑๔ ประเทศ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๔.๗ ขณะนี้สมาชิกพยายามที่จะรื้อฟื้นการเจรจา ITA Expansion เพื่อให้ได้ข้อสรุปและบรรลุผลลัพธ์ที่สมดุลโดยเร็ว โดยกำหนดให้มีการเจรจาอีกครั้งระหว่างวันที่ ๔-๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ องค์การการค้าโลก นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

๕. รายงานผลการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใดๆ

๖. ผลกระทบ

๖.๑ ผลกระทบเชิงบวก

๖.๑.๑ ความตกลง ITA ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจไทยตั้งแต่เริ่มมีผลบังคับใช้ โดยในระหว่างปี ๒๕๔๔ ถึง ๒๕๕๔ ทำให้มูลค่าการค้าขายตัว ด้วยอัตราเติบโตเฉลี่ยต่อปีร้อยละ ๑๒.๒๘ และในระหว่างปี ๒๕๔๘ ถึง ๒๕๕๔ ทำให้มูลค่าการลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับ IT เพิ่มขึ้น ด้วยอัตราเติบโตเฉลี่ยต่อปีร้อยละ ๗.๐๙ นอกจากนี้ ทำให้จำนวนผู้มีงานทำในภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับ IT เพิ่มขึ้นในระหว่างปี ๒๕๔๔ ถึง ๒๕๕๔ ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีร้อยละ ๓.๕๙ นอกจากนี้ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้ว่าจ้างบริษัท ไบรอัน เคฟ (ประเทศไทย) จำกัด ศึกษาเรื่อง การขยายขอบเขตความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการศึกษาล่าสุดฉบับสมบูรณ์ (เดือนมกราคม ๒๕๕๖) สรุปว่า การเข้าร่วมเจรจา ITA Expansion จะทำให้ไทยได้รับประโยชน์โดยรวมมากกว่าผลกระทบในเชิงลบ โดยสามารถนำเข้าสินค้าเพื่อใช้ประกอบกิจการหรือใช้บริโภคได้ในราคาต่ำลง ในขณะที่คุณภาพสินค้าเพิ่มสูงขึ้น และจะเป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมปลายน้ำที่มีสินค้า IT เป็นวัตถุดิบ สำหรับห่วงโซ่การผลิตที่จะได้รับผลประโยชน์มากที่สุดในระยะสั้น คือ ห่วงโซ่การผลิตอุปกรณ์สารสนเทศในยานยนต์ และในระยะยาวคือ ห่วงโซ่การผลิตคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ นอกจากนี้ ยังสามารถดึงดูดนักลงทุนได้มากขึ้น

๖.๑.๒ ITA Expansion ช่วยลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มโอกาสการเข้าถึงสินค้า IT การลดภาษีศุลกากรอาจก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่าผลกระทบ หากสินค้าที่ได้รับการลดภาษีเป็นสินค้าที่ไทยจำเป็นต้องนำเข้าเพื่อผลิตสำหรับการส่งออก โดยจากการวิเคราะห์สินค้าที่อยู่ระหว่างการเจรจา ITA Expansion จำนวน ๒๔๒ รายการ พบว่า สินค้าส่วนใหญ่ ไทยมีความจำเป็นต้องนำเข้า เนื่องจาก

(๑) เป็นสินค้าที่ไม่มีการผลิตภายในประเทศประมาณ ๑๐๐ รายการ เช่น พิกัด ๘๔๘๖ (กลุ่มเครื่องจักรและส่วนประกอบที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเซมิคอนดักเตอร์/แผงวงจรไฟฟ้า/จอภาพแบบ) พิกัด ๘๕๒๕ (กลุ่มเครื่องส่งสำหรับวิทยุโทรศัพท์ วิทยุ โทรเลข วิทยุกระจายเสียง หรือโทรทัศน์) เป็นต้น

(๒) เป็นสินค้าที่ผลิตไม่เพียงพอภายในประเทศ หรือไม่มีคุณภาพเพียงพอสำหรับใช้ทดแทนสินค้านำเข้าจากต่างประเทศได้ สินค้าประมาณ ๘๐ รายการ เช่น พิกัด ๓๙๒๑๙๐ ex (แผ่นฟิล์มพอยล์ ทำด้วยพลาสติกชนิดอื่นๆ ใช้สำหรับผลิตแผงวงจร) พิกัด ๓๙๒๓๑๐ ex (กล่อง/หีบพลาสติก สำหรับบรรจุเซมิคอนดักเตอร์) เป็นต้น

นอกจากนี้ พบว่าสินค้าที่อยู่ระหว่างการเจรจา ITA Expansion จำนวนมากเป็นสินค้าต้นน้ำ (ร้อยละ ๗๖) และสินค้ากลางน้ำ (ร้อยละ ๒๒) โดยมีสินค้าหลายรายการ เช่น สินค้าพิกัด ๘๕๔๒๙๐ (ส่วนประกอบวงจรรวมที่ใช้ในทางอิเล็กทรอนิกส์) พิกัด ๘๕๒๙๙๐ (ส่วนประกอบที่เหมาะสมสำหรับใช้กับเครื่องส่งสำหรับวิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์ เครื่องเรดาร์ เครื่องรับสำหรับวิทยุกระจายเสียง มอนิเตอร์ และเครื่องฉายโปรเจกเตอร์) และพิกัด ๙๐๓๒๘๙ (อุปกรณ์สำหรับบังคับหรือควบคุมโดยอัตโนมัติ) ซึ่งมีมูลค่านำเข้าในปี ๒๕๕๖ รวมกัน ๖,๓๕๓.๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ถูกใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตส่วนประกอบของเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งนำรายได้มหาศาลเข้าสู่ประเทศ โดยไทยมีมูลค่าส่งออกถึง ๑๗,๗๕๓.๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ๒๕๕๖ ดังนั้น หากไทยไม่เข้าร่วม ITA Expansion อาจทำให้ไทยเสียโอกาสในการลดต้นทุนการผลิต ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ส่งออกไทย รวมถึงอาจทำให้ผู้บริโภคเสียโอกาสในการเข้าถึงสินค้าที่มีคุณภาพดีแต่ราคาถูกลง

๖.๑.๓ ITA Expansion ช่วยส่งเสริมบทบาทของไทยในห่วงโซ่อุปทานสินค้า IT ของโลก เนื่องจากไทยเป็นกลจักรสำคัญในเครือข่ายการผลิตสินค้า IT ของโลก ไทยจึงควรเข้าร่วม ITA Expansion ในเวทีการค้าโลก เพื่อเป็นการแสดงบทบาทอย่างสง่างาม และสร้างความน่าเชื่อถือกับนานาประเทศ ทั้งในด้านการค้าและการลงทุน ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ระยะยาวในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและนำรายได้เข้าสู่ประเทศ รวมทั้ง

ส่งเสริมการพัฒนาทักษะแรงงานฝีมือและการพัฒนานวัตกรรมด้าน IT เพื่อรองรับการเป็นฐานผลิตและส่งออกสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับ IT นอกจากนี้ จากการศึกษาของ Stephen J. Ezell (๒๐๑๒) พบว่า เมื่อประเทศใดเก็บภาษีนำเข้าชิ้นส่วนและสินค้า IT ในอัตราสูง หรือไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกความตกลง ITA เช่น อาร์เจนตินาและบราซิล จะส่งผลให้บริษัทผู้ผลิตสินค้า IT ชั้นนำ ตัดประเทศดังกล่าวออกจากห่วงโซ่อุปทาน โดยหันไปผลิตในประเทศอื่นที่เป็นสมาชิกความตกลง ITA ดังนั้น หากไทยไม่เข้าร่วม ITA Expansion อาจมีโอกาสดังกล่าวจะถูกตัดออกจากห่วงโซ่อุปทานของสินค้า IT ของโลก ดังที่เคยเกิดขึ้นแล้วกับประเทศในกลุ่มลาตินอเมริกา

๖.๑.๔ ITA Expansion ช่วยดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ นักลงทุนต่างประเทศ อาทิ Japan Business Machine and Information System Industries Association (JBMA) ซึ่งประกอบด้วยบริษัทจำนวน ๕๒ บริษัท เช่น Canon, Epson, Brother, Fuji Xerox, Sharp, และ Toshiba เป็นต้น ขอให้ไทยเข้าร่วม ITA Expansion โดยอ้างว่า อยู่ระหว่างการตัดสินใจขยายการลงทุนในไทย เพื่อสร้างไทยเป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออก ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับการขยายตัวด้านการส่งออกสินค้า IT ของไทย ดังนั้น หากไทยไม่เข้าร่วม ITA Expansion ไทยอาจเสียโอกาสจากการลงทุนของต่างชาติ เนื่องจากนักลงทุนอาจย้ายฐานการผลิตไปยังคู่แข่งที่เข้าร่วมเจรจา ITA Expansion อย่างแข็งขัน โดยเฉพาะมาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ ซึ่งอาจส่งผลต่อส่วนแบ่งตลาดของผู้ส่งออกไทย

นอกจากนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนต่างมีนโยบายส่งเสริมด้าน IT อย่างเข้มแข็ง เช่น รัฐบาลมาเลเซียได้นำการพัฒนาอุตสาหกรรม IT เป็นส่วนหนึ่งในยุทธศาสตร์เพื่อมุ่งไปสู่การสร้างเศรษฐกิจบนฐานของอุตสาหกรรม และเศรษฐกิจบนฐานความรู้ เนื่องจากปัจจุบัน IT ได้กลายเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจของมาเลเซีย อีกทั้ง มาเลเซียได้ก้าวสู่ห่วงโซ่มูลค่าที่สูงขึ้น ในฐานะที่เป็นทั้งผู้ผลิตและผู้ส่งออกบริการด้าน IT ในตลาดโลก นอกจากนี้ รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ให้ความสำคัญกับการลงทุนด้าน IT อย่างมาก โดยเฉพาะการให้บริการ Call Center หรือฐานข้อมูลต่างๆ ที่เรียกว่า Business Process Outsourcing (BPO) ฟิลิปปินส์จึงมีแผนพัฒนาอุตสาหกรรม BPO เป็นพิเศษ คือ Philippine IT - BPO Road Map ๒๐๑๖ ซึ่งมุ่งเน้นพัฒนาอุตสาหกรรมให้เป็นผู้นำในระดับโลก

สำหรับประเด็นการยกเว้นภาษีสินค้าวัตถุดิบที่กระทรวงการคลังสามารถดำเนินการได้ โดยไม่ต้องอาศัยความตกลงใดๆ นั้น อาจไม่ดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ เท่ากับการเข้าเป็นสมาชิก ITA Expansion เนื่องจากการลดภาษีสินค้าวัตถุดิบของกระทรวงการคลังไม่ใช่พันธกรณีที่ไทยต้องปฏิบัติ จึงไม่มีความชัดเจนเรื่องความแน่นอนของกรอบระยะเวลา และอัตราการผลิตภาษี ในขณะที่ การเข้าร่วมเป็นสมาชิก ITA Expansion สมาชิกมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม ซึ่งสามารถคาดการณ์ได้และมีความโปร่งใส และแสดงถึงนโยบายของไทยในการสร้างความเชื่อมั่นต่อนักลงทุนต่างชาติอย่างยั่งยืน

๖.๑.๕ ITA Expansion ไม่ทำให้ไทยเปิดเสรีการค้ามากกว่าเดิมที่เปิดเสรีอยู่แล้ว อย่างมีนัยสำคัญ จากรายการสินค้าที่อยู่ระหว่างการเจรจา ITA Expansion จำนวน ๒๔๒ รายการ มีสินค้าที่ไทยจะต้องลดภาษีเป็นศูนย์ใน FTA ต่างๆ ของไทย ซึ่งได้แก่ อาเซียน อาเซียน-จีน อาเซียน-ญี่ปุ่น อาเซียน-เกาหลี อาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ อาเซียน-อินเดีย ไทย-ญี่ปุ่น ไทย-ออสเตรเลีย และไทย-นิวซีแลนด์ จำนวน ๒๑๗ รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๐ ของสินค้าที่อยู่ระหว่างการเจรจา ITA Expansion โดยในปี ๒๕๕๖ ไทยมีมูลค่านำเข้าสินค้าที่อยู่ระหว่างการเจรจา รวม ๓๒,๖๓๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นการนำเข้าจากประเทศคู่ภาคี FTA ถึง ๒๒,๔๘๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของมูลค่านำเข้าทั้งหมด

๖.๒ ผลกระทบเชิงลบ

กระทรวงการคลังมีข้อสังเกตในช่วงที่ผ่านมาว่า การเข้าร่วมเจรจา ITA Expansion อาจทำให้ไทยสูญเสียรายได้ภาษีประมาณ ๗,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

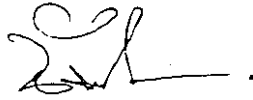
๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

ขอความเห็นชอบคณะรัฐมนตรีในการให้ไทยเข้าร่วมการเจรจา ขยายขอบเขตความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศ (ITA Expansion) ต่อไปเพื่อให้ได้ข้อสรุป โดยใช้ข้อเสนอล่าสุดของฝ่ายไทย ซึ่งเป็นผลจากการเจรจาเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๖ เป็นพื้นฐานในการเจรจาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักการค้าสินค้า

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๓๗๘

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๒๕